Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0162

Подкрепа за демократичната устойчивост в Армения

Резолюция на Европейския парламент от 30 април 2026 г. относно подкрепата за демократичната устойчивост в Армения (2026/2701(RSP))

Европейският парламент,

– като взе предвид предходните си резолюции относно Армения,

– като взе предвид Споразумението за всеобхватно и засилено партньорство между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Армения, от друга страна[1],

– като взе предвид закона, приет от Националното събрание на Армения на 26 март 2025 г., с който се поставя началото на процеса на присъединяване на страната към Европейския съюз,

– като взе предвид обръщението на министър-председателя Никол Пашинян към Европейския парламент от 11 март 2026 г.,

– като взе предвид съвместното изявление за медиите от 3 декември 2025 г. след шестото заседание на Съвета за партньорство ЕС – Армения,

– като взе предвид приемането на стратегическата програма за партньорството Армения – ЕС,

– като взе предвид плана за устойчивост и растеж ЕС – Армения и инвестиционните ангажименти на ЕС по линия на Global Gateway,

– като взе предвид заключенията от диалога ЕС – Армения по въпросите на политиката и сигурността от 3 февруари 2026 г.,

– като взе предвид Решение (ОВППС) 2025/211 на Съвета от 30

[1] ОВ L 23, 26.1.2018 г., стр. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2018/104/oj.

януари 2025 г.[2] за удължаване на мандата на мисията на Европейския съюз в Армения (EUMA) с две години,

– като взе предвид Решение (ОВППС) 2026/894 на Съвета от 21 април 2026 г.[3] за създаване на мисия на ЕС за партньорство в Армения (EUPM Armenia) в рамките на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО),

– като взе предвид Решение (ОВППС) 2024/2010 на Съвета от 22 юли 2024 г.[4], с което се приема първата по рода си мярка за подпомагане на арменските въоръжени сили по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира,

– като взе предвид ратифицирането на рамковото споразумение за участие по линия на ОПСО между Европейския съюз и Армения[5], което беше приветствано в съвместното изявление за медиите от 3 декември 2025 г. след шестото заседание на Съвета за партньорство ЕС – Армения,

– като взе предвид срещата на високо равнище за мир във Вашингтон от 8 август 2025 г.,

– като взе предвид доклада от мисията за оценка на потребностите, публикуван от Бюрото за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, относно парламентарните избори в Армения на 7 юни 2026 г., както и работата на Съвета на Европа относно изборните стандарти, свободата на медиите и интегритета на информацията,

– като взе предвид своята резолюция от 15 април 2015 г. относно стогодишнината от арменския геноцид[6],

– като взе предвид член 136, параграфи 2 и 4 от своя Правилник за дейността,

A. като има предвид, че отношенията между ЕС и Армения навлязоха в нова фаза, белязана от по-високо равнище на политическа ангажираност и разширени отношения в областта

---

2 ОВ L, 2025/211, 31.1.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/211/oj.

3 ОВ L, 2026/894, 22.4.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2026/894/oj.

4 ОВ L, 2024/2010, 23.7.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2010/oj.

5 Споразумение между Европейския съюз и Република Армения за създаване на рамка за участието на Република Армения в операциите на Европейския съюз за управление на кризи (ОВ L, 2025/1553, 31.7.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2025/1553/oj).

6 ОВ C 328, 6.9.2016 г., стр. 2.

на сигурността; като има предвид, че тези отношения се основават на споделени ценности, включително демокрацията, принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека и основните свободи; като има предвид, че Съветът за партньорство ЕС – Армения прие нова стратегическа програма като важна стъпка за укрепване на двустранните връзки, обхващаща демокрацията, съдебната реформа, правата на човека и широк кръг от допълнителни области и основаваща се на Споразумението за всеобхватно и засилено партньорство; като има предвид, че ЕС потвърди непоколебимата си подкрепа за реформаторската програма на Армения и усилията на страната да противодейства на хибридните заплахи, за постигнатия напредък в диалога за либерализиране на визовия режим и за плана за устойчивост и растеж на Армения с бюджет от 270 милиона евро; като има предвид, че Армения предприе значителни реформи през последните години; като има предвид, че остава необходимо да се извършат по-нататъшни подобрения;

Б. като има предвид, че на 26 март 2025 г. парламентът на Армения прие закона за започване на процеса на присъединяване на Армения към ЕС, като по този начин изрази стремежа на страната към членство в ЕС;

В. като има предвид, че новата стратегическа програма, приета през декември 2025 г. и основаваща се на цялостното прилагане на Споразумението за всеобхватно и засилено партньорство, обхваща широк кръг от области, включително демокрацията и принципите на правовата държава, съдебната реформа и правата на човека; като има предвид, че този избор на области показва суверенния ангажимент на Армения към демократичните стандарти и принципите на правовата държава в съответствие с нормите и ценностите на ЕС;

Г. като има предвид, че осмата среща на върха на Европейската политическа общност и първата по рода си среща на върха ЕС – Армения ще се проведат последователно в Ереван на 4 и 5 май 2026 г., което представлява исторически символ на европейската солидарност с Армения; като има предвид, че срещата на върха ЕС – Армения, на която заедно ще присъстват председателят на Европейския съвет, председателят на Комисията и заместник-председателят на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, се очаква да доведе до конкретни резултати в двустранните отношения със специален акцент върху свързаността в областта на енергетиката, транспорта и цифровата инфраструктура, както и върху мира, сигурността и благоденствието в Южен Кавказ;

Д. като има предвид, че на 21 април 2026 г. Съветът създаде мисията EUPM Armenia по линия на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) като допълнителен принос за

укрепване на демократичната устойчивост на Армения и нейната способност за управление на кризи; като има предвид, че тази мисия ще подкрепя Армения в борбата ѝ срещу многопластови заплахи като чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство, кибератаките и незаконните финансови потоци; като има предвид, че създаването на тази мисия потвърждава, че демократичната сигурност вече е основен стълб на партньорството ЕС – Армения; като има предвид, че EUPM Armenia ще дава стратегически консултации и ще изгражда капацитета на арменските институции, за да им помогне да реагират на такива заплахи;

Е. като има предвид, че на 7 юни 2026 г. в Армения ще се проведат парламентарни избори, които са от стратегическо значение не само за вътрешната демократична консолидация, но и за устойчивостта на мира, реформите и по-тясното сътрудничество с ЕС; като има предвид, че честността на изборите зависи от наличието на условия за свободни, честни и конкурентни избори, силни институции, независими медии и стабилни гаранции срещу дезинформацията, незаконното финансиране, купуването на гласове и други форми на злонамерена намеса; като има предвид, че БДИПЧ отчита някои опасения по отношение на подготвеността на районните комисии, киберсигурността, ранното започване на кампании, злоупотребата с административни ресурси, прозрачността на финансирането на кампаниите и медийната поляризация; като има предвид, че външната намеса – по-специално системните хибридни операции на Русия, извършвани с помощта на нейните проксита и включващи дезинформационни кампании, кибероперации, икономически натиск и мобилизиране на местни марионетки – все по-често се осъществява чрез местни усилващи фактори, като някои религиозни субекти и олигархични мрежи, повтаряйки моделите, които се наблюдаваха по време на неотдавнашните избори в Молдова и Грузия;

Ж. като има предвид, че по време на срещата им на 1 април 2026 г. Владимир Путин оказа натиск върху арменския министър-председател Никол Пашинян да позволи на арестувания руско-арменски милиардер Самвел Карапетян да участва в предстоящите избори в Армения;

З. като има предвид, че EUMA продължава да играе жизненоважна роля, допринасяйки за стабилността, изграждането на доверие и сигурността на хората в засегнатите от конфликти райони; като има предвид, че на 30 януари 2025 г. Съветът удължи мандата на EUMA с две години; като има предвид, че EUMA играе жизненоважна стабилизираща роля по арменско-азербайджанската граница; като има предвид, че тя също така допринася за наблюдението и докладването на положението на място и подкрепя изграждането на доверие между Армения и

Азербайджан;

И. като има предвид, че мирният процес между Армения и Азербайджан набра значителна скорост с плановете за мултимодална транзитна свързаност през арменска територия, която да свърже континентален Азербайджан с неговата Автономна република Нахичеван, при пълно зачитане на суверенитета, териториалната цялост и юрисдикцията на Армения, и представлява ключов инструмент за намаляване на икономическата зависимост на Армения от Русия; като има предвид, че чрез партньорството за свързаност между ЕС и Армения и инициативата „Кръстопът на мира“ Съюзът изцяло подкрепя този процес;

1. заявява твърдата си вяра в ангажимента на арменските органи да работят за свободни, честни и прозрачни избори и изразява подкрепата си за усилията им да защитават демократичните институции от външна намеса;

2. изразява пълната си подкрепа за провеждането на свободни, честни, конкурентни и мирни парламентарни избори в Армения през юни 2026 г., резултатът от които трябва да бъде определен само от арменския народ; подчертава колко е важно да бъде независима изборната администрация и да има еднакви условия за провеждане на предизборни кампании за всички кандидати, медиен плурализъм и пълно зачитане на основните свободи през целия изборен цикъл; призовава за стабилни гаранции срещу дезинформацията, незаконното финансиране, купуването на гласове и принудата, както и за засилена защита на изборната инфраструктура, прозрачност на финансирането на кампаниите и подкрепа за инициативите за проверка на фактите и гражданското общество, включително чрез обмен на информация и механизми за ранно предупреждение; призовава да се изпратят мощни международни и вътрешни мисии за наблюдение на изборите, включително от страна на БДИПЧ, и да се осъществява пълно сътрудничество с тези мисии;

3. решително осъжда чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство, кампаниите за дезинформация и други хибридни заплахи, насочени към Армения, и по-специално тези, произтичащи от Русия и нейните проксита, включително чрез кибератаки, незаконно политическо финансиране и използването на местни участници, включително олигархични мрежи, за усилване на тези заплахи; подчертава, че въпросните заплахи са структурни и дългосрочни по своя характер и са необходими постоянни усилия за укрепване на демократичната устойчивост отвъд изборния цикъл; във връзка с това приветства създаването на EUPM Armenia и призовава ЕС да оказва засилена подкрепа чрез стратегическа комуникация, медийна грамотност, изграждане на капацитет в областта на киберсигурността и

структурирано взаимодействие с онлайн платформите; призовава арменските органи да гарантират пълното зачитане на правата на опозицията, независимостта на съдебната власт и свободата на изразяване;

4. отбелязва специфичните предизвикателства, свързани с присъствието в Армения на значителна руска общност, включително лица с двойно гражданство, и подчертава необходимостта от бдителност срещу всякакви опити за злоупотреба с това положение за намеса в изборите;

5. приветства силния подем в отношенията между ЕС и Армения и трайния ангажимент на Армения към демокрацията, принципите на правовата държава, правата на човека и амбициозните политически и икономически реформи;

6. приветства приемането на новата стратегическа програма за партньорство ЕС – Армения, напредъка в прилагането на Споразумението за всеобхватно и засилено партньорство, постигнатите резултати в диалога за либерализиране на визовия режим и продължаващото изпълнение на плана за устойчивост и растеж; във връзка с това приветства законодателните и политическите усилия на Армения, насочени към задълбочаване на отношенията с ЕС;

7. приветства провеждането на осмата среща на върха на Европейската политическа общност и на първата по рода си среща на върха ЕС – Армения в Ереван на 4 и 5 май 2026 г. като изключителен и исторически етап; счита, че последователното провеждане на двете събития в Ереван изпраща недвусмислен политически сигнал за общоевропейската солидарност с Армения и за ангажимента на ЕС да подкрепя програмата на Армения за мир, реформи и устойчивост; призовава лидерите на ЕС и Армения да използват тази възможност, за да разработят амбициозни и конкретни цели за резултати, които да бъдат постигнати;

8. приветства приемането на законодателството, с което се изразява стремежът на страната към присъединяване към ЕС, и призовава институциите на ЕС и арменските органи на властта да подкрепят този политически избор с практически стъпки, основани на демокрацията, принципите на правовата държава и основните права;

9. призовава Комисията, Европейската служба за външна дейност и държавите членки да задълбочат сътрудничеството с Армения в областта на демократичното управление, принципите на правовата държава, съдебната реформа, борбата с корупцията, киберсигурността и устойчивостта на хибридни заплахи, както и да увеличат подкрепата, достъпна за независимите медии,

гражданското общество, местните институции и ориентираната към реформи публична администрация; призовава за тясна координация с международните партньори в подкрепа на тези усилия;

10. решително подкрепя продължаващите усилия на Армения за мир, помирение и пълно нормализиране на отношенията с Азербайджан; приветства напредъка, постигнат в мирния процес, и призовава двете страни да преминат към всеобхватно, правно обвързващо мирно споразумение; подчертава, че трайният мир трябва да се основава на зачитане на суверенитета, териториалната цялост и неприкосновеността на границите;

11. насърчава засиления обмен на информация и сътрудничеството с Република Молдова, подпомагани от ЕС, предвид сходния опит с изборната намеса;

12. отново изразява подкрепата си за правата на арменците в Нагорни Карабах, които включват правото на защита на тяхната идентичност, собственост и културно наследство, както и правото им на безопасно, безпрепятствено и достойно завръщане при подходящи международни гаранции; призовава лицата, отговорни за унищожаването на арменското културно и религиозно наследство, да бъдат подведени под отговорност, както и да се проведе международна мисия за оценка;

13. осъжда несправедливото задържане от страна на Азербайджан на арменски военнопленници, затворници и заложници; изисква незабавното им и безусловно освобождаване; отбелязва предприетите досега стъпки и призовава за допълнителни мерки за изграждане на доверие; призовава за пълно зачитане на международното хуманитарно право и международното право в областта на правата на човека;

14. призовава ЕС да увеличи финансовата и техническата помощ за Армения, включително чрез плана за устойчивост и растеж, с акцент върху укрепването на институционалната устойчивост, енергийната сигурност, цифровото управление и икономическата диверсификация и намаляването на структурните зависимости в критични сектори като енергетиката, транспорта и инфраструктурата; насърчава арменското правителство да продължава с действията си по реформите;

15. приветства приемането на стратегията на EUMA за гражданското общество; счита, че тя е важна стъпка към разширяване на взаимодействието на мисията с арменското гражданско общество извън основния ѝ мандат за наблюдение на сигурността, и насърчава EUMA да задълбочи контактите си с местните демократични участници, организациите на общности и независимите медии като част от приноса си за

демократичната устойчивост; приветства работата на арменското гражданско общество за разследване на кампаниите за външна намеса, както и на кибератаките и разпространението на дезинформация онлайн;

16. приветства продължаващите усилия за нормализиране на отношенията между Армения и Турция като важен принос за регионалната стабилност, помирението и свързаността; призовава двете страни да продължат да се ангажират добросъвестно с по-нататъшни стъпки за изграждане на доверие, включително повторно отваряне на границите, като важен принос към постигането на регионална стабилност, помирение и свързаност;

17. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителствата и парламентите на държавите членки, на президента, правителството и парламента на Република Армения, на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, на Съвета на Европа и на Организацията на обединените нации.